

چشمه یک از بانک بین المللی

از احمد نقیسی

مقدمه گزارش رئیس بانک بین المللی به مجمع عمومی صاحبان سهام در سال جاری ۱۹۶۰

بانک بین المللی یکی از چهار مؤسسه اقتصادی بین المللی است که آرا به اختصار The World Bank مینامند سه مؤسسه دیگر که کم و بیش با بانک مذکور همکاری دارند و بعضی مستقل و پاره‌ای وابسته به بانک میباشند عبارتند از:

International Monetary Fund (IMF)

صندوق بین المللی پول

International Finance Corporation (IFC)

مؤسسه بین المللی همکاری مالی

International Development Association (IDA)

مؤسسه بین المللی عمران و توسعه

این گزارش را آقای یوجین بلاک Eugene R. Blak رئیس بانک در مجمع عمومی صاحبان سهام بانک که از نمایندگان ۶۸ دولت سهام‌دار بانک در هفته آخر سپتامبر در واشنگتن تشکیل شد تقدیم داشته است:

عضو بانک در آسیا، خاورمیانه و آمریکای جنوبی بقرض بیشتری احتیاج داشته باشند. اینکه در این ممالک هنوز اعتبار جهت تهیه قروض جدید هست معیذا در کشورهای صنعتی و آنها که وضع اقتصادی مناسبی دارند فکر ایجاد وسائلی برای کمک با آنها با شرایط آسانتر تقویت میشود و خوشبختانه ممالکی هستند که میتوانند با آسانی سرمایه کافی در دسترس بازارهای خارجی بگذارند کشورهای اروپای غربی در سال ۱۹۵۹ وضع اقتصادی بسیار خوبی داشته و سطح تجارت خارجی آنها چنان ترقی کرده است که نه تنها قسمت اعظم قروض خود را به ممالک متحده آمریکا و صندوق بین المللی پول تأدیه کرده‌اند بلکه میتوانند مبالغ هنگفتی در جاهاییکه لازم باشد و بخصوص در ممالک کم درآمد دنیا سرمایه‌گذاری کنند. آمریکانیز که در چنین شرایطی است هنوز در صف مقدم دولتهائی قرار دارد که در خارج سرمایه‌گذاری کرده و همچنین کمکهای فنی در دسترس دیگران گذاشته‌اند.

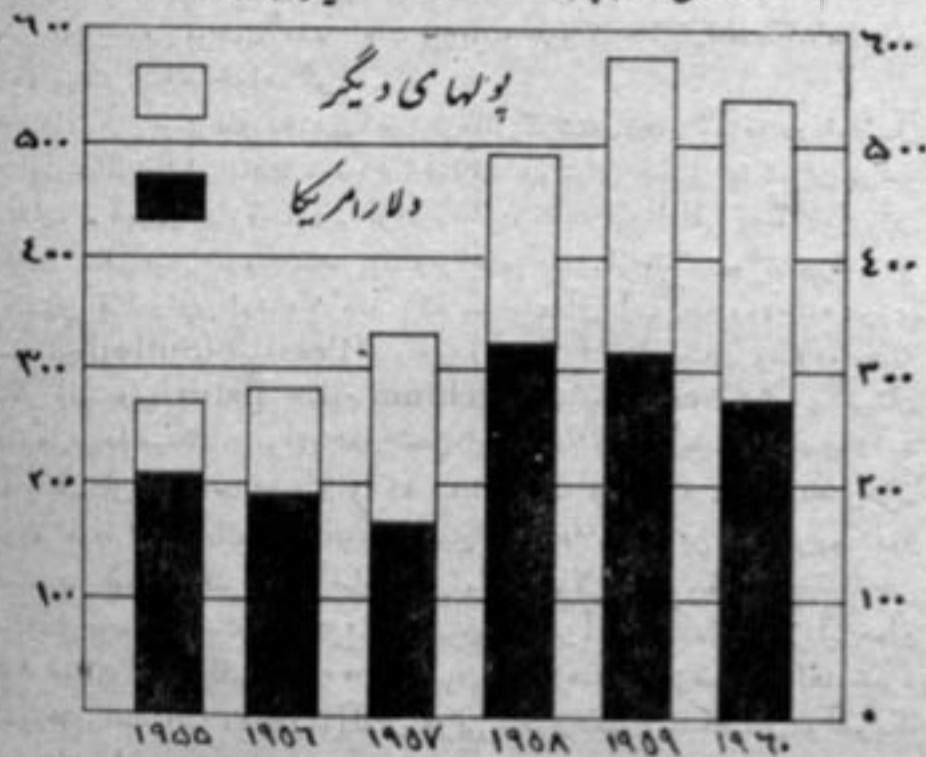
در سالهای گذشته تغییرات محسوس در سرمایه‌گذاری حاصل شده و اقدامات جدیدی در راه بهبود امور مالی بین المللی و کمک به کشورهاییکه احتیاج دارند شروع شده است.

بانک بین المللی بخصوص تحت تاثیر دو عامل مهم قرار گرفت که یکی

تا آخر ماه ژوئن سال ۱۹۶۰ مجموع وام بانک بین المللی برای ترمیم و توسعه به ۵۰۰۰ میلیون دلار رسیده است که از این مبلغ ۶۹۵ - میلیون دلار آن مربوط به سال مالی ۱۹۶۰ میباشد. در فصول اخیر این گزارش از فعالیت‌های دیگر بانک مخصوصاً آنچه ارتباط به جلب سرمایه‌های خصوصی دارد سخن خواهم گفت. فروش قرضه بانک به سرمایه‌های خصوصی ما را از تحصیل وامهای جدید از بازار تا اندازه‌ای بی‌نیاز کرد و در نتیجه وام بانک از بازار در حدود ۱۶۸ میلیون دلار باقی ماند. از نظر اقتصادی سال ۱۹۶۰ را باید سر آغاز دوره‌ای جدید دانست که در آن نیازمندیهای تازه خودنمائی میکند که برای مقابله با آنها نیز عوامل نوی پیش‌بینی شده است. بطور کلی این تغییرات مربوط با گامی بیشتر بین المللی از اهمیت کمکهای مالی به کشورهای عقب‌افتاده جهت استفاده از منابع طبیعی آنهاست. درست است که در این ممالک بواسطه برخورداری از کمکهای مالی در بهره‌برداری و توسعه صادرات پیشرفت محسوس داشته‌اند ولی دوباره برفته شرایط داد و ستد در آن کشورها چندان تفاوتی نکرده است.

معینا در پاره‌ای از کشورها هم در وضع اقتصادی وهم در شرایط پرداخت موازنه کافی پیدا شده ولی هنوز مشکلات اولیه کاملاً ترمیم نکرده شده است. بعضی از ممالک در فشار پرداخت اقساط قروض قبلی قرار گرفته‌اند و عدم‌ای هنوز در تکاپوی قرضه‌های جدید میباشند و بر اثر همین عوامل و مقتضیات دیگر میزان قرضه‌های خارجی کشورهاییکه دارای درآمد کم هستند رو با افزایش می‌باشد. بین سالهای ۱۹۵۵ و ۱۹۵۸ جمع قروض این ممالک به ۱۰۶٪ میرسید و علائمی وجود دارد که سال ۱۹۶۰ جمعی از کشورهای

پروژه‌های بانک به دلار یا پولهای رایج دیگر
در سال ۱۹۶۰ میلون دلار

افزایش سرمایه بانک بود که در سپتامبر سال ۱۹۵۹ تصویب شد و از ابتدای سال مالی مورد استفاده واقع گردید و در نتیجه سرمایه بانک در آخر ژوئن سال ۱۹۶۰ به ۱۹۳۰۸ میلیون دلار تقریباً دو برابر سرمایه سال گذشته بالغ شد نزدیک ۹۰٪ این مبلغ یعنی ۱۷۳۰۰ میلیون دلار در تعهد شرکت است که بانک در موقع مقتضی میتواند از آن استفاده کند.

عامل دوم پیشنهاد تشکیل مؤسسه جدید اقتصادی بین المللی بود به نام (IDA) که وابسته به بانک بین المللی است. این مؤسسه بر اساس این فکر پدید آمد که با شرایط سهل تر و ربح کمتر و تحمیل قابل تحمل تری سرمایه لازم در اختیار خواستاران قرار بدهد و با این ترتیب یکی از هدفهای بانک را که توسعه وضع اقتصادی کشور های جهانست جامه عمل ببوشاند.

اساسی تشکیلات (IDA) در مجمع عمومی بانک در سال گذشته در دهلی نو بوسیله نماینده دولت آمریکا پیشنهاد شد و ضمن سال گذشته مواد مختلف اساسنامه آن مورد بحث قرار گرفت و بدولتهای ذینفع ابلاغ شد چنانچه دولت های که عضو بانک هستند عضویت مؤسسه مذکور را بپذیرند و اکثر آنها تا این تاریخ قبول کرده اند رسماً تا آخر سال ۱۹۶۰ بکار شروع خواهد کرد. سرمایه پیش بینی شده این مؤسسه ۱۰۰۰ میلیون دلار است که ۷۸۷ میلیون دلار آن تعهد شرکت است که هنگام لزوم در اختیار مؤسسه گذاشته شود.

تفاوت محسوسی که اساسنامه مؤسسه IDA با سایر مؤسسات بین المللی دارد اینست که صاحبان سهام آن بدو دسته تقسیم شده اند. هر دو دسته در ظرف پنج سال ده در صد حق السهم خود را به طلا یا پول رایج پرداخت می کنند و گروه اول که هفده کشور صنعتی عضو بانک میباشد نمود در صد بقیه سهم خود را در پنج قسط مساوی به طلا یا پول رایج می پردازند و ۵۱ کشور دیگر که کم درآمد محسوب میگردند نمود در صد بقیه را بی پول خودشان تعهد می کنند و این پول را مؤسسه بدون رضایت آن ها در جای دیگر صرف نخواهد کرد. (ایران جزء دسته دوم است)

از جمله مساعی جدید که در سال مالی بعمل آمده است اینست که به ممالک اروپای غربی که از طرح مارشال استفاده کرده و عضو سازمان اروپائی همکاری اقتصادی میباشند توصیه شد که اکنون که سطح اقتصادی آن ممالک بالا رفته و قدرت بازرگانی و مالی آنها افزایش یافته است در هدف سازمان تجدید نظر کرده و با شرکت آمریکا و کانادا آفرای کمی کمک بکشور های توسعه نیافته آماده نمایند.

ایجاد یک گروه همکاری عمرانی در فوریه سال ۱۹۶۰ برای مطالعه و تنظیم برنامه های اقتصادی کشورهای توسعه نیافته که بانک نیز عضویت آنرا دارد قدم دیگری در راه بهبود وضع اقتصادی جهان محسوب می شود همچنین تأسیس بانک بین المللی آمریکائی که صرفاً برای کمک مالی بکشورهای آمریکای جنوبی بوجود آمده است نیز باید جزو کارهایی دانست که به ایجاد تفاهم بیشتر کمک خواهد کرد.

یکی از کارهای مفیدی که سال مالی گذشته انجام شد و در اوائل سپتامبر بکلی پایان یافت موضوع اختلاف دولتهای هند و پاکستان بر سر استفاده از آبهای مرزی بود. بر اثر دخالت بانک بین المللی که مقدمه آن از هفت سال پیش شروع شده بود و بر اساس پیشنهاد بانک دولتهای هند و پاکستان قراردادی امضاء کردند که بموجب آن آب سه رودخانه مرزی (سو تلج (Sutlej) بیز (Beas) و راوی (Ravi)) به هند و سه رودخانه دیگر (ایندوس Indus جهلوم Jehlum و چناب Chenab) به پاکستان تخصیص پیدا میکند. برای عملی شدن این نقشه باید تأسیساتی بوجود آید که پاکستان احتیاجات خود را که سابقاً از سه رودخانه شرقی تأمین می کرده است از رودخانه های غربی تأمین کند و علاوه بر این در هر دو کشور تأسیسات هیدرو الکتریک و آبیاری زمینهای بایر لازم است که محتاج مخارجی است که بوسیله بانک به ۱۰۵۰ میلیون دلار برآورد شده است از این مبلغ ۸۵۰ میلیون در پاکستان و ۲۰۰ میلیون دلار در هندوستان صرف خواهد شد. کشورهای استرالیا، کانادا، آلمان غربی، نیوزلاند، انگلستان و آمریکا

پیشنهاد کرده اند که در حدود ۶۵۰ میلیون دلار آنرا کمک کنند. این کمک بصورت قرضه یا وام بلاعوض صورت خواهد گرفت و دولتهای هندوستان و پاکستان آزادند که آنرا بهر طریقی که مایلند و البته جهت اجرای نقشه خرج کنند.

علاوه بر این رئیس بانک به هیئت مدیره پیشنهاد کرده است که موافقت کنند ۱۰۳ میلیون دلار دیگر بدولتهای پاکستان و هندوستان قرض داده شود و همچنین بعد از بررسی دقیق نقشه های پنج ساله هندوستان و برنامه های اقتصادی پاکستان رئیس بانک به بانکهای خصوصی توصیه کرد که به هندوستان و پاکستان سفر کنند و اطلاعات دست اول تهیه کرده در صورت لزوم از کمکهای مالی دریغ ندارند و بر اثر این توصیه نمایندگان بانکهای

Deutsche Bank آلمان، Liyods Bank لندن و Federal Reserve آمریکا بدانجا رفتند و پس از شش هفته گزارش دقیقی تهیه نمودند. عضویت بانک را کمابان ۶۸ کشور دنیا دارند و امسال دو کشور Laos و لاوس و پرتغال درخواست عضویت نموده اند که تصویب شده و مراحل مقدماتی را طی میکنند نپال نیز درخواست عضویت کرده وینجریه اطلاع داده است که پس از تحصیل استقلال (اکتبر ۱۹۶۰) مایل است عضو بانک بشود تعداد کارمندان بانک ۶۵۰ نفر است که تابعیت ۵۳ کشور مختلف را دارند.

قرضه های سال مالی ۱۹۶۰

قرضه های جدید در سال مالی ۱۹۶۰ بمبلغ ۶۵۸/۷ میلیون دلار رسید که کمی کمتر از مبالغ پرداختی در دو سال اخیر میباشد. مجموع قرضه ها ۳۱ بوده و باین ترتیب تعداد وام های پرداختی بانک به ۲۶۵ رسیده است که بین ۵۳ کشور عضو بانک تقسیم گردیده.

برای پنجمین سال کشورهای آسیائی و خاورمیانه در رأس اول قرض کننده قرار گرفته اند و جمعاً ۲۷۳ میلیون دلار گرفته اند. کشورهای افریقائی ۱۸۳ ملیون و آمریکای جنوبی ۱۳۴ ملیون دریافت داشته اند. در اروپا چون وضع مالی کشورهای غربی بطور کلی بهبود یافته فقط ۶۹ ملیون دلار وام داده شده است. ممالک جمهوری متحد عرب و سوریتانیا (در افریقای شمالی) برای اولین بار قرض کرده اند.

هدف بانک در تأدیه وام کمک بتوسعه وسائل اولیه زندگی است و در این قسمت راهها در درجه اول قرار گرفته اند که ۲۴۵ ملیون دلار بآن تخصیص داده شد. (ایجاد لوله نفت صحرا، توسعه ترعه سوئز، راه آبی ژاپن جزو این برنامه است) و بعد بترتیب ببق ۲۰۸ ملیون دلار صنایع ۱۴۶ ملیون دلار کشاورزی ۶۰ ملیون دلار اختصاص داده شده است.

ممالکی که سال گذشته از بانک وام دریافت داشته اند از این

- استرالیا ۹۰۰۰۰۰۰ دلار
- کسکوی بلژیک ۴۰۰۰۰۰۰ دلار
- کلمبیا (آمریکای مرکزی) ۴۲۶۰۰۰۰۰ دلار
- هندوراس ۸۸۰۰۰۰۰ دلار
- ایران ۴۷۲۰۰۰۰۰ دلار
- ژاپن ۸۴۰۰۰۰۰۰ دلار
- سوریتانیا (افریقای شمالی) ۶۶۰۰۰۰۰۰ دلار
- نروژ ۲۰۰۰۰۰۰۰ دلار
- پرو ۲۹۰۰۰۰۰۰ دلار
- سودان ۱۵۵۰۰۰۰۰ دلار
- اورو کوئه (آمریکای جنوبی) ۷۰۰۰۰۰۰ دلار
- الجزیره و صحرا ۵۰۰۰۰۰۰۰ دلار
- شیلی ۳۲۵۰۰۰۰۰ دلار
- کستاریکا (آمریکای مرکزی) ۲۰۰۰۰۰۰۰ دلار
- هندوستان ۶۰۰۰۰۰۰۰ دلار
- ایتالیا ۴۰۰۰۰۰۰۰ دلار

در نهضت راهسازی سالهای اخیر کمکهای بانک بین المللی نقش مؤثری داشته است

در برابر ۱۰۹ میلیون دلار سال پیش بوده است. ربح قرضه های طویل المدت کماکان در بازار بالا بوده و در نتیجه فرع قرضه های بانک از ۱/۶ تا ۱/۶ در یافت شده است.

در حدود ۲۴۳ میلیون دلار از تعهدات بانک را بانکهای خصوصی تقبل کرده اند مثلاً از قرضه پنجاه میلیون دلاری جهت لوله کشی نفت صحرا ۲۵ میلیون بوسیله شرکت های بیمه تعهد شده است از قرضه ۳۳ میلیون دلاری کنتکو ده میلیون دلار چهار بانک تجارتي بلژیک، هلند، سوئیس و آمریکا تقبل کرده اند و از قرضه بیست میلیون دلار نروژ هفت میلیون دلار بوسیله بانک های آلمانی تعهد گردیده است و قسراً همیذا تعهد بانک های خصوصی از دو نظر برای بانک بین المللی اهمیت دارد یکی از جهت کمکی که به پرداخت و اطمینان می شود و دیگری از جهت تحقق هدف بانک که توسعه سرمایه های خصوصی و بکار انداختن آنهاست.

قرض بانک در سال مالی ۱۹۶۰

جمع قرض بانک در سال به ۳۷۵ میلیون دلار رسید که دوسوم آن از کشورهای اروپائی است. اولین قرض در سال ۱۹۵۹ از Deutsche Bank آلمان به مبلغ ۳۰ میلیون ریال به ربح ۱/۴ در یافت گردید. بعداً یکصد میلیون دلار اوراق قرضه در دسترس کشورهای غیر آمریکائی گذاشته شده با فرع ۳/۴ که ۶۳ مؤسسه از ۳۵ کشور عضو در خرید آن شرکت کردند و تقاضاها تقریباً دو برابر قرضه ای بود که منتشر شده بود.

در اکتبر مجدداً بانک ۲/۴ میلیون دلار و ده میلیون مارک آلمان از بانک های اروپائی قرض گرفت و در دسامبر ۱۹۵۹ در بازار لندن معادل ده میلیون لیره اوراق قرضه (۲۸) میلیون دلار به ۱/۵ ربح عرضه شد. همچنین معادل ۲۰۰ میلیون مارک آلمان به نرخ ۳/۴ و شصت میلیون فرانک سوئیس به ۱/۴ در کشورهای اروپائی برای سه سال عرضه گردید. تنها

قرضه ای که در داخل کشور های متحده آمریکا بعمل آمد مبلغ ۱۲۵ میلیون دلار از بانک های مختلف بود که در فوریه صورت گرفت ربح پرداختی ۱/۵ منظور شده بود. آخرین قرضه سال مالی ۱۹۶۰ مبلغ ۲۵ میلیون دلار از بانک مرکزی آلمان بود به ربح ۱/۴ و برای مدت دو سال و نیم.

کینا (افریقای غربی) ۵۶۰۰۰۰۰ دلار
 نیکاراگوا (امریکای مرکزی) ۱۲۵۰۰۰۰۰ دلار
 پاکستان ۲۴۴۰۰۰۰۰ دلار
 روزیباو نیازالاند (افریقا) ۵۰۰۰۰۰۰ دلار
 کشورهای متحده عرب ۵۶۵۰۰۰۰۰ دلار
 جمع ۶۵۸۷۰۰۰۰۰ دلار

عملیات مالی بانک

با متد وام های جدید مجموع وامهای بانک بین المللی از ابتدای تأسیس به ۵۰۶۸۵ میلیون دلار رسید که ۱۱۴۹ میلیون دلار مسترد شده یا به بانک های خصوصی فروخته شده است. در آخر ژوئن ۱۹۶۰ وامهای تعهد شده ۳۶۶۴ میلیون دلار بوده که مبلغ ۲۸۰۷ میلیون دلار آن پرداخت گردیده است.

درآمد خالص بانک ۵۹/۵ میلیون دلار یعنی ۱۳ میلیون بیش از بالا ترین درآمد سالهای گذشته بوده و پرداخت سال گذشته ۵۴۴ میلیون دلار در برابر ۵۸۳ میلیون دلار سال گذشته میباشد. فروش سهام بانک بین المللی خصوصی ۲۴۳ میلیون ریال در برابر ۱۴۸ میلیون دلار سال پیش بوده است. قرضه جدید بانک از بانکهای خصوصی ۳۷۵ میلیون در برابر ۴۳۲ میلیون سال گذشته بوده و استرداد قرضه در سال ۱۹۶۰ مبلغ ۱۶۸ میلیون ریال در برابر ۲۴۷ میلیون در سال ۱۹۵۹/۵۸ و ۶۲۵ میلیون در سال ۱۹۵۷/۵۸ بوده است.

ذخیره، درآمد پرداخت مجدد و نرخ فرع

در آخر ژوئن سال ۱۹۶۰ ذخیره بانک جمعاً به ۵۰۸/۵ میلیون دلار یعنی ۸۶/۵ میلیون بیش از سال گذشته بالغ گردیده است. این ذخیره دو قسمت میباشد یکی ذخیره مکمل که از درآمد خالص برداشت میشود و مبلغ آن ۳۴۱/۵ میلیون دلار است و دیگر ذخیره مخصوص که از حق العمل ۱/۱ میگردد و مبلغ آن ۱۶۵ میلیون دلار میباشد.

درآمد ویژه بانک بجز حق العمل ۱۵۱ میلیون دلار در برابر ۱۲۲ میلیون دلار سال گذشته میباشد ربح پرداختی از ۶۶ میلیون به ۷۷ میلیون رسیده و مخارج اداری جمعاً ۱۰ میلیون دلار که مبلغ ناچیزی از سال گذشته زیادتر است میباشد. یک میلیون دلار از مخارج اداری در راه اعزام هیئت های مطالعه و کمک به کشورهای عضو بانک صرف گردیده است.

استرداد وام در سال مالی گذشته ۱۵۸ میلیون دلار

○ دام در سال مالی ۱۹۶۰
 ■ دامهای سالهای گذشته

نمودار پراکنش دام در سال مالی ۱۹۶۰ و سالهای گذشته از ابتدای تاسیس

صورت و امه‌های بانک
 بین المللی بر حسب
 موضوع و در نواحی
 مختلف از ابتدای
 تاسیس تا آخر ژوئن
 ۱۹۶۰ به میلیون دلار

امریکا جنوبی و مرکزی	اروپا	استرالیا	آسیا و خاورمیانه	افریقا	جمع	
۱۰۵۳/۰	۱۳۵۶/۵	۳۱۷/۷	۱۵۶۸/۸	۷۷۱/۹	۵۰۶۷/۹	جمع کل
۱۰۵۳/۰	۸۵۹/۷	۳۱۷/۷	۱۵۶۸/۸	۷۷۱/۹	۴۵۷۱/۱	وامه‌های عمرانی
۱۲۳/۳	۳۳۳/۱	۲۹/۳	۴۴۱/۳	۱۷۸/۰	۱۶۰۴/۹	ریز وامها
۱۲۶/۹	۲/۳	۳۷/۳	۳۴۸/۹	۲۶۳/۲	۷۷۸/۶	برق و نیرو
۱۳۷/۷	-	۵۰/۹	۱۱۲/-	۸۷/۸	۳۸۸/۴	راه آهن
-	-	-	-	-	۱۲/۰	راه
-	۱۲/-	-	-	-	-	کشورانی
۲۵/۷	۴۶/۹	-	۱۳۶/۵	۱۷/۲	۲۲۶/۳	بنادر
-	-	-	۱۴/-	۵۰/-	۶۴/-	لوله کشی نفت
۲۲/۲	۲/-	-	-	۱/۵	۲۳/۹	تلفون و تلگراف
۲۸/۴	۲/-	۸۹/۴	-	-	۱۱۹/۸	کشاورزی مکانیزه
۲۲/۳	۷۳/۳	۶/-	۶۹/۹	۱۵/۵	۱۸۷	آبیاری وسدسازی
۵/۵	۲/۱	۶/-	۱۳/۸	۱۳/۷	۴۱/۱	توسعه مزارع
۱۰/۶	-	-	۱/-	۱/-	۲/-	انبار و سیلو
-	۶/۲	۲/-	-	-	۸/۲	چنگلداری
-	۲۲/۷	۱۳/۴	۳۰۲/-	-	۳۳۸/۱	سایع آهن، فولاد
۲۰/-	۸۸/۴	۱/۱	۴/۲	-	۱۱۳/۷	کافه‌سازی
-	۵۶/۷	۳	-	-	۵۷/-	کود و شیمیائی مواد شیمیائی
۱/۳	۵۸/۸	۲۳/۷	۵/۲	-	۹۴/-	سایع مختلف
۲۱/۸	۱۲/-	۱۴/۲	-	۱۰۱/-	۱۴۹/-	معادن
۱/۵	۴۱/۷	-	۳۹/۴	۲/-	۸۳/۶	بانکهای عمرانی

کمک‌های فنی

از جمله عملیات بانک همکاری نزدیک با صندوق کمکهای مخصوص سازمان ملل برای مطالعه برنامه‌های عمرانی است. رئیس بانک یکی از سه تن عضو هیئت مشاورین صندوق مذکور است. اولین طرحی که اجرای آنرا از طرف صندوق بانک بعهده گرفت مربوط به مطالعه نقشه توسعه برق و نیرو در آرژانتین بود که از سپتامبر ۱۹۵۹ شروع گردید. در فیلیپین در کینه انگلیسی در سورینام در سیام بانک با صندوق همکاری بسیار نزدیک داشته است.

سه طرح بزرگ عمران در سال مالی گذشته مورد توجه قرار گرفت سه هیئت جهت رسیدگی و تهیه گزارش طرحهای مذکور از طرف بانک به لیبی، تانگانیکا و ونزوئلا رفتند.

بین بانک و سازمان خواربار جهانی وابسته سازمان ملل متحد F.A.O. نیز همکاری فراوانی وجود دارد و نمونه این همکاری در پاکستان و پاراگوئه بمنصه ظهور رسید. بر حسب درخواست دولت انگلیس در تحت الحمايه‌های آن دولت در آفریقا از طرف بانک مطالعات کافی بعمل آمد همچنین برای توسعه و تنظیم طرحهای عمرانی عربستان سعودی اقداماتی شده است.

به بانک های عمرانی پاکستان، حبشه و سیام کمک های اداری و فنی شده و چاپخانه وابسته به بانک در انتشار کتابهای اقتصادی و گزارشهای مربوط به طرحهای عمرانی کشورهای عضو بانک همت زیادی کرده است.

مؤسسه توسعه اقتصادی که از موسسات تابع بانک است در تشکیل کلاسهای کارآموزی جهت کارمندان وابسته بدولتهای عضو بانک قدمهای بزرگی برداشته و پنجمین دوره کارآموزی در آوریل ۱۹۶۰ خاتمه یافته ششمین دوره آن از اواخر سپتامبر شروع می شود. علاوه بر این در تابستان دوره کارآموزی کوتاه مدت بوسیله دانشگاههایی که با بانک همکاری می کنند تشکیل گردید و برنامه کارآموزی کارمندان کشورهای عضو بانک مرتباً ادامه خواهد داشت از برنامه آموزشی مخصوص نیز عده‌ای از اعضای عالی‌رتبه کشورهای عضو استفاده کردند و از ابتدای ایجاد این برنامه تاکنون ۵۵ نفر از سی کشور مختلف در آن شرکت داشته اند.